

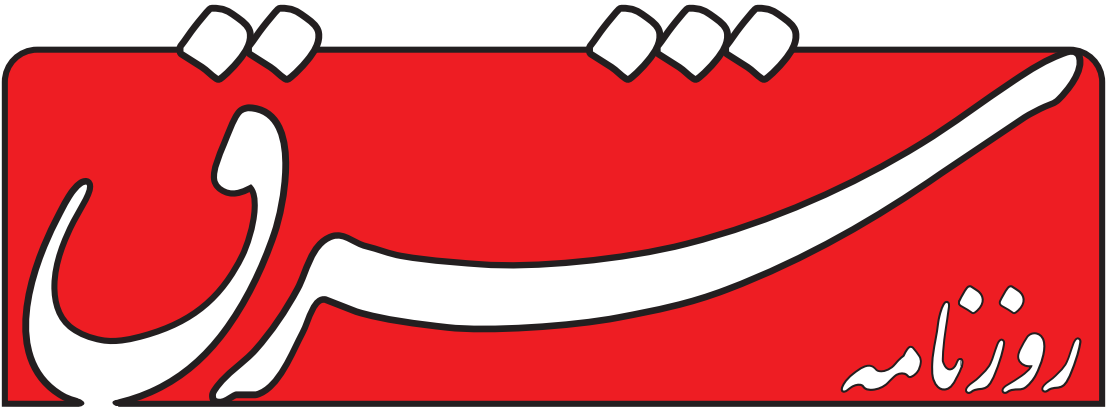

حسن روحانی در مراسم روز دانشجو:
برجام نه مقدس است و نه لعنتی

گروه سیاست: رئیس‌جمهوری دو روز بعد از روز دانشجو به دانشگاه فرهنگیان رفت تا در جمع دانشجویان سخن بگوید؛ مراسمی که در آن نمایندگان هفت تشکل دانشجویی «انجمن‌های علمی و کرسی‌های آزاداندیشی»...

صفحه ۶

سه‌شنبه ۱۹ آذر ۱۳۹۸ | ۱۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ | ۱۰ دسامبر ۲۰۱۹

تعهد دولت برای ارائه بودجه شرکت‌ها به مجلس ناقص انجام شد

سند ۱۵۰۰ هزار میلیاردی سر بسته ماند

صفحه ۵

نمایندگان هیچ اطلاعاتی از حقوق و مزایای مدیران دولتی ندارند

نمایندگان ارائه گزارش اطلاعات مالی شرکت‌های دولتی را مطالبه کنند

سر جمع سود و زیان شرکت‌های دولتی در تفریح بودجه منفی است

۷۰ درصد بودجه کل کشور متعلق به شرکت‌های دولتی است

مصباح یزدی و محمد یزدی
برای انتخابات مجلس خبرگان ثبت نام کردند

بازگشت دو آیت‌الله

صفحه ۲

گفت‌وگوی «شرق» با محمد قاسمی، اقتصاددان
رقابت بر سر حیف کردن بودجه

گروه اقتصاد: «کاش مذاکرات کمیسیون تلفیق بودجه سال‌های ۹۳ و ۹۴ و برنامه ششم توسعه منتشر شود. در آنجا مشفقانه به دولت گفته شد که اکنون وقت اصلاحات نظام یارانه‌ای و تشکیل بازار انرژی و... است». این سخن محمد قاسمی...

صفحه ۸

سال هفدهم | شماره ۳۵۹۳ | ۱۶ صفحه | ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

حقوق بشر عرصه معارضه دوازدگاه

صالح نیکبخت . حقوق‌دان

اعلامیه جهانی حقوق بشر که در آستانه هفتادوپنجمین سال تصویب آن قرار داریم، با منشور ملل متحد، سه محور حقوق مردم جهان و حکمرانی

مشروع و مقبول داخلی و خارجی دولت‌ها و حفظ صلح و امنیت بین‌المللی با همکاری و اقدامات دسته‌جمعی کشورها برای جلوگیری از تهدید علیه صلح جهانی را دربر می‌گیرد. توسعه روابط دوستانه ملل بر مبنای احترام و تساوی حقوق دولت‌ها و حصول همکاری بین‌المللی در حل مسائل جهانی و پذیرش حیثیت ذاتی تمامی اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و خدشه‌ناپذیر همه انسان‌ها، اساس آزادی و عدالت و صلح را در تمام جهان تشکیل می‌دهد. امروز تقریباً تمام کشورهای جهان به عضویت سازمان ملل متحد درآمده و منشور ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر را در گفتار پذیرفته‌اند. افزون بر این، اسناد بین‌المللی و منطقه‌ای و چندجانبه با توافق کشورهای متعدد به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد یا به تأیید آن رسیده است. این سازمان امروز چون دولتی در حوزه سرزمینی مشخص در تمام امور بین‌المللی مداخله کرده و نهادهای و سازمان‌های گوناگون آن نیز مانند وزارتخانه‌ها و ارگان‌های حاکمیتی یک کشور در مسائل بین‌المللی نقش نظارتی، راهبردی و اجرایی دارند. باین‌حال هنوز هم منشور ملل متحد و هم اعلامیه جهانی حقوق بشر کم‌وبیش از سوی بسیاری از دولت‌ها یا نقض مکرر می‌شود، یا به شیوه‌های مختلف درتلاش‌اند به‌صورت ناقص به اجرا درآید. «حق وتوسی» که پنج عضو دائم شورای امنیت دارند و چون مشیر داموکلس، مانع استقرار نظم جهانی مبتنی بر صلح است، از همان آغاز برابری حقوق ملت‌ها را مخدوش کرده است. چنانکه کشورهای ناقض حقوق بشر که انتظار می‌رفت پس از فروپاشی اتحاد شوروی سابق تعداد آنها کاهش یابد، با وجود پیوستن بعضی از متحدان سابق شوروی به اردوگاه مدافعان حقوق بشر و آزادی‌های دموکراتیک نه‌تنها کاهش نیافته بلکه بیشتر شده است و برخی نه‌تنها اصول حقوق بشر را رعایت نمی‌کنند بلکه خود از نقضان اصلی این حقوق هستند. چنانکه در کشور ترکیه ادعای آزادی‌خواهی و رعایت حقوق بشر گوش فلک را کر می‌کند ولی شهروندان را بر اساس نژاد و مذهب طبقه‌بندی کرده و زندان‌های این کشور مملو از روزنامه‌نگاران، کارگران، فعالان مدنی و سیاسی مخالف رئیس حزب حاکم است؛ مضافاً با دادیده‌گرفتن ماده ۲ منشور ملل متحد (بند ۳ و ۴) و توسل به زور خاک کشور همسایه را اشغال و در بخش وسیعی از شمال و شرق سوریه اعمال حاکمیت کرده و ترکیب جمعیت ساکنان این منطقه را تغییر داده و به‌جای ساکنان فعلی آن مردم ترک و عرب را در این مناطق اسکان می‌دهد. از طرف دیگر بسیاری از کشورهای جادشه از روسیه و نیز تعداد زیادی از کشورهای دیگر در آمریکای مرکزی و جنوبی، آسیا و آفریقا با نام و شعاری دیگر زیر پرچم روسیه و چین قرار گرفته‌اند.

تردیدی نیست مقبولیت و مشروعیت داخلی و خارجی هر دولتی مشروط به رعایت حقوق بشر یعنی حقوق ملتی است که در آن اعمال حاکمیت می‌کنند. در قانون اساسی بسیاری از کشورها مفاد اعلامیه جهانی درج شده است ولی نه‌تنها اصول حقوق بشر رعایت نمی‌شود بلکه غالب مردم این کشورها از هیچ‌چیز از آزادی‌های دموکراتیک بهره‌ای نبرده‌اند. در کشور ما نیز حقوق ملت در اصول مختلف قانون اساسی از اصل ۲۹ تا ۴۳ بیان شده است، بدیهی است اجرای این اصول نیز در به‌رسمت‌شناختن برابری حقوق یکسان همه مردم نمود پیدا می‌کند. رنگ، نژاد، زبان و ... تبعیض‌پذیر نیست و همه افراد ملت یکسان در حمایت قانون هستند.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

اعداد بی‌جان بودجه و دولت بی‌نظریه

حسین حقگو
کارشناس اقتصادی

بودجه سال ۹۹ در شرایطی از سوی رئیس‌جمهور تقدیم مجلس شد که ایران برای دومین بار در دهه اخیر دچار پدیده «رکود تومی» است. بار قبل سال‌های ۹۱ و ۹۲ چنین وضعیتی ناگواری را شاهد بودیم. رقم رشد اقتصادی کشور در سال جاری البته هنوز اعلام نشده است (رئیس بانک مرکزی یک بار از رشد ۰۰۴ درصد بدون نفت کشور در بهار سال جاری خبر داده بود)، اما آخرین آمار رسمی، رشد منفی ۴/۹ درصدی سال ۹۷ و تورم ۴۱ درصدی آبان سال جاری را نشان می‌دهد و صندوق بین‌المللی پول رشد منفی ۹/۵ درصدی را برای سال جاری کشورمان پیش‌بینی کرده است. البته رئیس‌جمهوری در سخنان خود هنگام ارائه لایحه بودجه، از مثبت‌شدن رشد اقتصادی بدون نفت و کاهش تورم نقطه‌ای به ۲۷ درصد و... سخن گفتند؛ اما حتی در صورت صحت این‌اطلاعات، تا گذر از دشواری «رکود تورم» فاصله بسیار است. بار قبل در سال‌های ۹۱ و ۹۲ بود که با فشار تحریم‌ها و کاهش درآمدهای نفتی درآمدهای دولت کاهش محسوس یافت و از سوی دیگر به سبب اجرای سیاست‌های غلطی مانند کاهش نرخ حقیقی ارز و پایین نگه‌داشتن مصنوعی سود بانکی و تثبیت قیمت انرژی و اجرای پروژه‌های مسکن مهر و بنگاه‌های زودبازده و... کسری بودجه دولت تشدید و با افزایش حجم نقدینگی، تورم و رشد منفی اقتصادی در سطوحی مشابه امروز (تورم ۴۰ درصد و رشد اقتصادی منفی حدود هفت‌درصدی) رخ داد. در سال‌های فوق، عامل «نااطمینانی» ناشی از تصویب تحریم‌ها و قطعیت‌نداشتن‌ها و بی‌اعتمادی به سیاست‌های دولت وقت و بی‌ثباتی‌های اقتصاد کلان، وضعیتی بحرانی برای کشور ایجاد کرد؛ اما این اوضاع تیره‌وتر با روی کار آمدن دولت یازدهم و حرکت به

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

اقتصاد گردشگری؛ استراتژی دولت‌های توسعه‌گرا

شهرود امیر انتخابی

است. نتیجه اینکه فرمول توسعه و بنابراین ویژگی‌های دولت توسعه‌گرا در جوامع مختلف متفاوت است اما اگر دولتی توسعه‌گرا باشد، در آن به صورت اقتصاد فرهنگ در کنار سایر حوزه‌ها مثل صنعت، خدمات، صادرات و... مشابه موتور محرکه توسعه تلقی شده و برای آن برنامه‌ریزی می‌شود. متأسفانه در ایران اقتصاد نفتی دولت‌ها را راانتیر بار آورده، دولت‌هایی که اولویت اصلی آنها چگونگی توزیع ثروت (نفتی) در راستای کسب رضایت سیاسی است. این روند در ۵۰ سال گذشته با افت‌وخیزهای مختلفی ادامه داشته است؛ از اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۲ گرفته تا پرداخت توسعه تاکید می‌کنند؛ بنابراین توسعه‌گرا بودن یک دولت اهمیت ویژه‌ای دارد. یک دولت توسعه‌گرا می‌کوشد گردشگری و اقتصاد فرهنگ را به یکی از موتورهای محرکه توسعه تبدیل کند. نظیر اتفاقی که در سال‌های اخیر در ترکیه و مالزی رخ داده است. این دولت‌ها به دلیل توسعه‌گرا بودن و اولویت‌دادن به توسعه، اقتصاد فرهنگ را هم در خدمت توسعه قرار دادند. در ادبیات توسعه، توسعه‌گرا بودن دولت معنا و مفهوم خاصی دارد. در دهه ۱۹۷۰ این بحث در مباحث توسعه مطرح شده است که کشورهای توسعه‌یافته غربی مسیری را برای توسعه پیموده‌اند که الزاماً در کشورهای دیگر قابل تکرار کردن نیست؛ به عنوان مثال نقش اقتصاد جامعه و جامعه مدنی، بخش خصوصی، آریستوکرات‌ها و حتی فنودال‌ها در توسعه غرب قابل توجه بوده است. در حالی که در جهان غیرغربی خود هستند؛ بنابراین این ادعا مطرح شد که در دنیای غیرغربی، دولت (و نه جامعه مدنی یا بخش خصوصی) باید و می‌تواند موتور محرک اصلی و برنامه‌ریز و هدایت‌کننده توسعه باشد و برای این کار لازم است دولت توسعه‌گرا باشد؛ به این معنا که دغدغه اصلی و شماره یک آن توسعه و پایداری به الزامات آن در داخل و خارج باشد؛ البته در این مورد بحث‌های زیادی در گرفته است؛ به‌عنوان مثال برخی نظریه‌پردازان معتقدند دولت توسعه‌گرا برای پیشبرد برنامه‌های خود ناگزیر باید درجه‌ای از اقتدارگرایی سیاسی را در پیش بگیرد و مانع قدرت‌گرفتن گروه‌های سیاسی مخالف توسعه شود. از نظر این عده میزانی از اقتدارگرایی سیاسی نظیر آنچه در مالزی، ترکیه و چین شاهد آن هستیم، لازمه توسعه‌گرا بودن دولت است. برخی دیگر معتقدند این شکل از توسعه‌گرایی پایدار نیست و می‌تواند در بلندمدت به ناامنی و بی‌ثباتی سیاسی منجر شود و بنابراین وجود درجه‌ای از دموکراسی برای ایجاد اجماع در فرایند توسعه مخصوصاً در کشورهای دارای تنوع سیاسی قومی و فرهنگی ضروری است؛ کماینکه دولت توسعه‌گرای ترکیه ناگزیر از پرداختن به مسئله کردها و علوی‌ها شده

تیترو

نطق سلحشوری
فضای مجلس را ملتهب کرد

دفاع از خانه ملت

صفحه ۲

تیتروها

مشاور امنیت ملی ترامپ و سخنگوی دولت ایران:

آماده تکرار مبادله زندانی هستیم

صفحه ۱۵

سخنگوی سازمان انرژی اتمی درباره توقف همکاری روس‌ها در فردو گفت:

به افکار عمومی توضیح خواهیم داد

صفحه ۱۵

«عراقچی» پرسپولیزی به دنبال مربی استقلال

صفحه ۱۴

کاش می‌ماندید
لیلی گلستان

صفحه آخر

حرف اول

حقوق بشر، شعار یا واقعیت

مجید فراهانی . عضو شورای شهر تهران

روز جهانی حقوق بشر در حالی از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد با هدف برقراری و تضمین آزادی‌های برابر برای همه مردم به این عنوان نام‌گذاری شده است که در سطح جهانی و در حوزه‌های منطقه‌ای و جغرافیایی متنوع، تکريم و تعريض به این اصل مهم انسانی همواره از موضوعات مورد مناقشه هم در سطح دولت‌ها و حکومت‌ها و هم در عرصه افکار عمومی جوامع بوده است. این اهمیت تا حدی است که دولت‌ها تلاش رسانه‌ای و سیاسی گسترده‌ای را صرف نمایش و معرفی خود به‌عنوان مدافع حقوق بشر می‌کنند تا خود را مشروع و مقبول جلوه دهند. این نام‌گذاری و اعلامیه‌ای که در نهایت به آن ختم شد، عمدتاً معطوف به نتایج مستقیم جنگ جهانی دوم بود که در قالب اعلامیه‌ای با ۳۰ ماده در حوزه‌های مدنی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ظهور و بروز پیدا کرده است. واقعیت‌های ملموس جهانی و روند کلی که بر اداره نظم جهانی حاکم است به‌خوبی نشان می‌دهد باوجود اهمیت و اصالت این مفهوم انسانی، کشورهای قدرتمند و دولت‌هایی که در آن منافع سیاسی و اقتصادی گروه‌های حاکم در قیاس با مصالح مردم از اهمیت بیشتری برخوردار است، حقوق بشر را بارها و به کرات در حوزه‌های مختلف نقض می‌کنند. در روز دهم دسامبر ۱۹۴۸ که برای اولین بار در تاریخ جهان و در دست بعد از تحولات و خرابی‌های ناشی از جنگ جهانی دوم و در هنگامه‌ای که اعلامیه حقوق بشر در حضور ۴۶ حکومت عضو سازمان ملل متحد قرائت شد، شاید کمترین تصور می‌کرد این اعلامیه تا این حد در دیدگاه دولت‌ها بی‌مبنا و شکننده تلقی شود و به‌حرهای در نزاع‌های سیاسی میان کشورهای دولت‌ملت‌ها تبدیل شده و از آن سوءاستفاده‌های شرمگینانه و غیرانسانی شود. دولت‌هایی که عملاً در سراسر جهان هرروز از یک طرف این حقوق مسلم انسانی را نقض و هتک کنند و از طرف دیگر با سازهایی رسانه‌ای و پروپاگاندای سیاه خود را مدافع انسان و حقوق و کرامت آن معرفی کنند. طبعاً در ادوار گذشته این شگرد رسانه‌ای و سیاسی در تلقی و القای اهداف دولت‌ها مؤثر واقع می‌شد اما اکنون و با حاکمیت شبکه‌های مجازی که به گردش آزاد اطلاعات مفهوم تازه‌ای بخشیده‌اند، از نگاه تیزبین افکار عمومی، خیانت‌ها و جنایت‌ها پنهان نمی‌ماند و در هرکجای جهان که جابجی رخ دهد...

ادامه در صفحه ۲

برادر گرمی جناب آقای محمدرضا صالحی

محبیت وارده را به جناب‌عالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم.

از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان مبر و اجر آرزو مندیم.

مهدی رحمانیان – ابو الفضل سلطانی

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR